B.-Gyarmat. — Kilenczedik évfolyam. 29-ik szám. Vasárnap, 1881. julius 17.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyedre 1 frt 50 kr. *Egyes szám ára 15 krajczár.* Előfizetni lehet a kiadóhivatalnál és B.-Gyarmaton.

Hirdetések díja: Öt hasábos petitsor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttér garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan megállapitatnak.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Előfizetési pénzek, reclamatiók, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhivás a „Nógrádi Lapok" 1881-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt
Negyedre	1 „ 50 kr.
Egy hónapra	— „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czímezve, — legczélszerűbben póstautalványnyal — s. nyomatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László, kiadó s laptulajdonos. *Horváth Dató,* fel. szerk.

B.-Gyarmat, julius 15-én.

(Nd.) Midőn a képviselő választási izgalom lecsillapulta helyet ad a hideg, tárgyilagos kontemplacziónak, midőn az igazság hangjában nem lát támadást a lehiggadt szenvedély; nyugodt lélekkel elmélkedünk a választások eredményéről.

Mint az olvasztó kemenczében az érczek, úgy dolgoztatott át a nép lelkéből kiáradó gondolat és érzés az alkotmányos pártküzdelmek izzó melegében, hogy a nemzet nagy többségének akarata méltó kifejezésre találjon.

Már az előjelek a szabadelvű pártnak oly véggyőzelmére nyujtottak biztos kezességet, melyet ily nagy arányokban maga a párt is alig remélt. Hiszen a közvélemény, mely most hatalmas szavát felemelte s a lelkesedés hivőivel diadalutat rögtönzött a szabadelvű párt mérkőzésének: oly meglepő manifesztácziója a Tisza kormány politikája helyeslésének, és oly menydörgésszerű tiltakozás az ábrándok és szélsőségek politikája ellen, hogy az országnak ezen hangulatát bizonyitani is felesleges.

Hogy mindenekfelett, mint legfontosabb mozzanatot, a főváros magatartását emlitsük, az teljesen számüzte köréből a szélbali politikát s választásaiban benne van a hallgatólagos tiltakozás a szélbali politika hüsködése ellen. Vajjon az országban szétáradt közhangulat vizfényo akart-e ez lenni, vagy egy utánzandó kezdemény, mely példaadólag kivánt hatni? — az a dolog érdemén nem változtat. Tény, hogy a főváros a nemzet eszével gondolkozott, annak szivével érezett, s ezen kölcsönös összehatás adja meg a mai választások jellegének azon erkölcsi sulyt, mely által a szabadelvű párt további győzelmének koszorúi biztositva voltak.

Másik jelenség, mely örvendetesen hat a szemlélőre, hogy a nemzet még bizonyos kegyelettel ragaszkodik nagy embereihez. A választás legelső napján megtörtént az ellenzéken azon országos guny, hogy a kit a közjólét követelményei ellen folytatott politikai iránnyal vádolva, a közgyülöletnek zsákmányul odavetni és reaktionarius tendencziákkal gyanusitva, a közmegvetés tarpéji sziklájára hurczolni nap napután soha el nem mulasztá, hogy megcsufolva, tövis koronával állitsa a szenvedély dulása elé — mondjuk, kit durva sértéseivel honszeretetétől eltántoritani nem sikerült: Tisza Kálmánt, ünnepli a józan hazafiság, s három választókerületben koszorút fon halantékai köré és a kiméletlen támadásokról undorral elforduló józan hazai közvélemény megtapsolja győzelmét.

A nemzet tiszteletének impozáns tüntetése, a páratlan hazafiu érdemek iránt, s a személyéhez kötött bizalom oly nyilvánulása ez, melyben a nemzet egy hálanyilatkozatot irt alá részére.

Hogy futólag szóljunk még a megfigyelt észleletek alapján, a pártonkivüliek és mérsékelt ellenzékiekről; a választások azt látszanak mutatni, hogy ezen két árnyalat nem is létezik. Mint pártonkivüli eo ipso nem létezik, mint mérsékelt ellenzéki csak néhány hirneves hazafi személyében él elrejtőzve. Hogy ezeket megyénk két kerülete mandatumához juttatá, az nem más mint a személyhez kötött bizalom. Ez ellen nincs kifogás. Jeles, derék emberek, hivatott tehetségek, örömest látja őket az ország a törvényhozás nagy munkájánál. De mint párt, számba nem vehetők, mig egészséges parlamenti pártviszonyok létesitéséhez hozzá nem járulnak. Ha ezt nem teszik, s ezentul is a bársonyszék utáni sóvárgásnak, a tóga alól kilátszó lólábbal jelennek meg az országházban, szerepük le van játszva.

Elvitázhatlan tanusitja a választások eredménye, hogy a Tisza-kormány iránt a nemzet bizalma ma tántorithatlanabb, mint valaha; s más részről, hogy a közvélemény józan iránya nem engedi tért foglalni a szenvedélyek és romboláe politikájának Therszitesei, mert a nemzet nagy többsége felismerte Tisza Kálmán kormányának hazafias intentióit, és felismerte a szélsőbali tanok az időszerinti veszélyeit.

Szécsény, 1881. julius 11-én.

Kedves Barátom Szerkesztő!

Előszeretem, hogy jogosult voltál lapod 28-ik számában azt igérni a lapközönségének, hogy a Balogh-féle bünügyben előadott védbeszédemet közölni fogod; minthogy a végtárgyaláskor védbeszédem előadása után védenczembezi viszonyomból könnyen magyarázható ingatott állapotomban védbeszédemnek kezedhez juttatásába beleegyeztem.

Gondolkozván azonban ez idő óta a dolog felől, s belátva azt: hogy mint egyrészt nem lehet védencznem érdekében ez ügynek a nyilvánosság előtti többszöri

---

A „NÓGRÁDI LAPOK" TÁRCZÁJA.

Nem hiszek én az égben . . .

(Heine.)

Nem hiszek én az égben,
Miről a pap beszél;
Szemedben hiszek én csak,
Ott van az égi fény.

Nem hiszem én az istent,
Kiről a pap beszél;
Szivedben hiszek én csak,
Más isten nincs, nem él.

Ördög, pokol, pokol kin!
Biz engem nem kinoz;
Szemedben hiszek én csak,
S hogy a szived gonosz.

Luby Sándor

Matyó bátya.

Történeti beszély a népéletből.

Sarjanszky Irnutól.

(2. folytatás)

Attól tartottam ugyanis, hogy mundúrom miatt vagy kérdőre vonnak az osztrák e gyönyörű pajtásai, vagy elhurczolnak magukkal, mint a venger rebellisek egyik mákvirágát.

Visszatérni már nem lehetett, mert az egyik őrszem észrevett, s az előttünk álló, köztünk válaszfalat képező dombot megkerülve, felénk közeledett.

Egy pillanat müve volt, hatona köpenyemet levetni, az útszélén levő sáncban guggoló béna koldus rongyos subáját magamra akasztani, mankóját bónom alá, begyűrt sziros kalapját fejembe szoritni, arczomat a közeli sáriszappal befenni, a csuhát szalmakötéllel átkötni, államat egy piszkos kapczával felkötni, bocskorát, czizmám tetejébe felcsavarni; mely müködésemben persze boldogult atyám s a szegény nyomorék is jóakaratúlag segitett — s mentünk szemközt a közelgő kozáknak. Épen annyi időnk volt e müét befejeztétől, hogy a koldus a sáncban végig nyujtózva egy galagonya bokor mögé rejtődött, s mi elindulánk, a kozák a domb megül előbukkant.

Atyám előlment, én utána, egyik lábamat szugorodottnak mutatva lassan kullogtam. A kozák megszólitotta atyámat, s abogy úgy, beszédbe ereszkedtek. A mint megérthettem, azt tudakozá, nincsenek-e e tájon magyar honvédek? Kicsoda s micsoda ő? Micsoda falu az ott a völgyben?

Én mellettük elballagva, nagy alázattal köszöntém a kozákot, ki rám se hederitve, tovább beszélgetett atyámmal.

Ez alatt én egész a letelepült csapathoz értem s innenső felén az országutnak mintha nagyon fáradt volnék — leültem az útszéli mélyedésbe, mig szegény atyám minden feltartóztatás nélkül az országuton keresztül haladt, szorult szivvel, iszonyu érzelmekkel vissza vissza pillantva az útszéli koldusra.

Egyik ily visszafordulásnál észrevette, hogy a vitézek egyike hivólag integett feléje mire engedelmesen felé fordulva, sietett a letelepült csapathoz, s levett kalappal kézi parancsát a hivó tisztnek.

Ez hozzá közeledve, a tisztes arczú öregemnek kalapját fejére illesztve, parancsolja, hogy telepedjék le hozzá a gyepre. S leültek mindketten.

De bizony ők nem soká beszélgethettek; mert először nem értették egymás nyelvét, s másodszor megszólalt a trombita; mire vitézem is felugrott a gyepről s elsietett, magával vive jó atyám dohányval tölt kosztökjét, melynek tartalmával bátorkodott megkinálni őt visszonti szivesség fejében.

A kozák talán emlékül vitte el a dohányt kosztökjétől.

A vitézek elrobogtak, a csorda láncolata megszakadt, az útszéli koldus is megindult, bevárandó a túlfelőli erdőben a sáncbeli koldust, ki csakugyan nem sokára hozzánk is érkezett s mi visszacseréltük mezünket.

Szegény jó atyám össze vissza csókolta a jó szivű nyomorékot, mert azon perczben másképp nem birta meghálálni önzetlen szivességét.

Szegény ember volt ő is.

Öt hónappal később pedig (ezt csak toldalékul mondom el) tehát 1849 nov. vége felé, ezeken a hegyeken, ezekben a rengetekben bujkáltam egy álló hétig három lábig érő hóban s csak éjjelre húzodtam be vagy Bércsfalva valamelyik szélsőház, vagy a köpatki szerény erdészlak padlására, mig végkép elvonult a terhes felhő fejem felett, s én visszatérhettem szüleim házához. Nem akartam t. i. cserepár lenni.

megbarczolatása, mert reá néztve már az eddig történtek is rendkívül kínos hatással voltak; s másrészt nem állván nekem sem érdekemben a kérdéses ügyben érdekelt, s általam tisztelt több egyének e dolog mentül többszöri fölmelegetése által kellemetlenséget okozni; a végre mert hivatkozott védbeszédemet nem a dicsőség utáni vágy ingere, hanem ügyvédi kötelesség érzetem, a védenczemhezi közel rokoni viszonyomból kifolyó érzelmek ádták nyelvemre; — bár jól esett lelkemnek általad és más barátaim és ismerőseim által védbeszédemről nyilvánított elismerő nyilatkozat, mert abban csak annak elismerését láttam, hogy iparkodtam kötelességemnek szerény tehetségem szerint megfelelni, — még is az említett okokból szívesen nélkülözöm a végtárgyaláson jelen nem voltaknak esetleg szintoly kegyes bírálatát, — s arra kérlek, légy kegyes védbeszédemnek lapodbani közlését mellőzni.

Baráti üdvözlettel

hived,

Terczyánszky István.

Bocsánatot kérünk a t. közönségtől, hogy a mult számban tett igérettünkhöz képest ezen megkeresés folytán a valóban kitűnő, s az abban felhozott némely tényeknél fogva megyei közönségünk előtt mindenesetre érdekes s nagyszorgalommal kidolgozott védbeszédet nem közölhetjük. Bár, ha nem birtuk volna barátunk, Terczyánszky úr igérését az egész védbeszéd közöltetésére, úgy abból legalább azon részleteket, melyek közérdekű jelleggel birnak, a tárgyalás lefolyását leiró czikkünkben kivonatilag minden tartózkodás nélkül közöltük volna. A végtárgyalásról közölött bosszabb tudósításunkat a hazai sajtó hol egészben hol részben átvette, azonban nem minden commentár nélkül. A „Magyarország" például olyan „megyei corruptiót" csinált belőle, a melytől csakugyan el kellett szörnyűködni annak, aki az itteni viszonyokat nem ismeri. Mi nem vagyunk semmiféle leplezgetések barátai, tudva azt, hogy a leplezgetés a közügyek legveszedelmesebb ellensége, azért is, a minden fához fához kapkodó vádlott Balogby Gyula véd argumentumainak főbb mozzanatait igyekeztünk hiven előadni; de hogy azután egy tekintélyes lap (mint pl. a „Magyarország is) egy elvetemedett bűnös ember argumentumait készpénz gyanánt fogadja, — ez ugyan könnyű dolog, de kevésbé meggondolt. — Balogby Gyula, hogy bűnét enyhitse, felhozta, hogy a rendszer tette lehetővé neki a sikkasztást. Hát hiszen a megyei pénzkezelési rendszer nem a rendszerek ne továbbja, bár a szükséges reformok itt is behozattak; de kérdjük melyik az a rendszer, mely mellett a sikkasztások megakadályozhatók? és melyik rendszertelenség az, mely mellett sikkasztani szabad? Tehát a hol nincs meg a legjobb rendszer, nem szükségképp következik, hogy ott corruptió legyen; amint hiszük is, hogy itt Nógrádban Balogby után hason eset, ismerve a jelen tisztikar fedhetlen jellemét, nem igen fog ismétlődni. De a „Magyarország" személyeskedik is, midőn ugyancsak a vádlott előadása után ama bizonyos két egyénre hivatkozik, kik Balogby szerint, loptak, sikkasztottak, s még sem bűnhődtek meg, sőt boldogultak, Frideczky Lajos jelenlegi törvényszéki elnök alispánsága alatt. Hogy mért hozta fel ezt védekezésére Balogby?, azt csak az magyarázhatja meg, aki ismeri Balogby romlott lelkületét, ki nem átallt másokra is alaptalan vádakat emelni. Tudtunkkal azon két egyén története, akiről a mese szól, következő: V. A. Nógrádmegyének 1861 ik házi főpénztárnoka, a kinek a hivatalt azon év végéig viselni kellett, a megye pénzét közel 10000 frtig magával vitte. 1867 ben főszámvevőnek megválasztatván, midőn kitűnt, hogy ezen pénzről nem számolt; a közgyűlés bűnpörbe fogatta, s a megyei törvényszék félévre el is itélte; azonban a hétszemélyes tábla azon indokból mentette fül, mert a megye pénze 12000 frt betáblázott óvadékkal biztositva volt, és vádlott a pör folyama alatt a tartozást teljesen kifizette, s védelmül azt hozta föl, hogy a megye pénzét az absolutismus ellenében megmenteni polgári kötelességének tartotta; és valóban a megye magán pénztárát ezen megmentett összeg képezi.

A másik Sz. E. egykori főszolgabiró esete volt, a kitől a megye hivatala megszüntével s járásbiróvá lett kineveztetésével mintegy 300 frt közmunka-váltságot követelt; ám de igazolta, hogy ezen összeget a behajthatlanság képezi, s igy fel is lett mentve. Sajnos, hogy ezen egyéniség járásbiró korában közpénzeket sikkasztott, s e miatt öngyilkossá lett.

Az igazság érdekében meg kell jegyezni, hogy Frideczky Lajos törvényszéki elnök alispán korában a közpénzek kezelése körül mint hallottuk, s mint általánosan tudva van, drákói szigorral járt el, se rokonságot se barátságot nem tekintvén. — Igy állván a dolog, — a „Magyarország" refleksziói Frideczky Lajosra oly elhamarkodottak és oly személyeskedők, mit higgadtan szerkesztett lapnak még a nyilttéri rovatban sem szabad teljes bizonyitékok hiányában megengedni, annál inkább, mert oly állást betöltő egyénről van szó, kihez a gyanusitás legkisebb neszének sem szabad hozzáférnie. Szerk.

Egy kis statistika.

A népszaporodás a vallásfelekezeti különbség szerint annyira eltérő arányokat tüntet fel, hogy szinte hihetetlennek tartanánk, ha Körösi kitűnő statisztikusunk munkálatának alaposságához a kétségnek csak árnya is férne.

Ezen munkálat szerint az utolsó 12 év alatt házunkban a róm. katholikusok 14, a gör. kath. 14, a gör. keletiek 5, az ágostai hitvallásnak 9, a helvét-hitvallásza. nem egészen 11, az unitáriusok 11, s a zsidók 33—százalékkal szaporodtak, a mely annyira feltűnő különbség, hogy egyedül a zsidók ismeretes szaporaságával immár nem indokolható. E szerint a zsidók 2 és félszer nagyobb szaporodást mutatnak fel, mint a khatolikusok, 3 szor nagyobbat, mint a reformátusok, s 6 szor nagyobbat mint a gör. keletiek.

Az arány nyitja természetesen a születési és halálozási esetek egymáshoz való viszonyában rejlik, s azon okokban, melyek a születésre és halálozásra befolyással vannak.

Kétségtelen, hogy a zsidó népfaj természeténél fogva szapora, s épen ezen szaporaság nagy szaporodásának fő bázisa, de a statisztika ki mutatja azt is hogy nemcsak a születési, hanem a halálozási viszony is kedvező a zsidókra. Ugyanis hazánkban 1000 lakos közül elhalt évenként 38 róm. kath. 25 gör. kath, 31 gör. keleti, 31 ágostai, 30 helv. hitvallású, 23 unitárius, s 14 zsidó.

Mi ezen különbségnek az oka? honnét magyarázható az, hogy a zsidó minden vallásfelekezet között a legkedvezőbb halandósági viszonyok között él?

Feleket: az életmódból!

A család teremtője a nő. A nő szüli, gondozza a gyermeket, tőle függ csaknem egészen azoknak egészsége, jólléte. Már pedig tudjuk azt, hogy csak egészséges nőnek lehet ép gyermeke!

Hasonlitsuk csak össze most a zsidó nők helyzetét a mi keresztény nőink helyzetével! A magyar parasztneje már gyermekszége óta a legnehezebb munkát végzi, kapálni és aratni jár, főz és mos, minden házi dolgot maga végez, s nőcseléd csak a módosabb parasztháznál található. Már hogyne csenevészedne el ezen óriási strapa alatt? hogy szülhetne az elcsenevészedett nő ép s egészséges gyermekeket? Ellenben a zsidó minden nehezebb munkától megkiméli nejét, cselédet tart számára, akár milyen szegény, s valóban alig lehet találni zsidónőt kinek férje a nehezebb házi munkák végzését megengedné, ki pedig a mezei munkát végezze, olyat soha!

Ehez járul a mértékletes életmód. Ritkán látni részeges zsidót, holott a mi parasztunk már pálinkával altatja a kéthónapos csecsemőt is.

Egyik főoka a szaporodási viszony kedvező voltának az erkölcsi élet is, melyet ismét a statisztika vázol legvilágosabban. Ugyanis míg a róm katholikusoknál 37, a reformátusoknál 31, az ágostaiaknál 23, a zsidóknál csak 3-szörtöli a törvénytelen szülöttek száma.

Ha még felemlitjük, hogy a zsidó nem foglalkozik bányászattal, erőművi vagy más veszélyes iparágakkal, hogy nemcsak szombatot, de a vasárnapot is megtartja hogy gyermekeit gondosan neveli s az orvosi segélyt soha sem mulasztja el igénybe venni, hogy köztük az öngyilkosság valóságos fehér holló: akkor valószinűen kimeritettük azon okokat, melyekre feltűnő szaporodásuk visszavihető.

Ezt mondja s magyarázza meg nekünk a statisztika, mely felett nem árt egy kissé gondolkozni.

D. E.

A rágalmazás rút bűn. Valaki jónak látta valószinűleg boszából a mohorai derék ev. tanitót Raisz János urat a szügyi egyházfelügyelőnél azon súlyos vétséggel vádolni, hogy nevezett tanitó a mohorai tanonczokat és lakosokat tótositja. Mondott pedig tudva nem igazat s nevezett derék tanitót becsületében s önérzetében igy mélyen megsértette.

Alólirott megvolt személyesen győződve arról, hogy a mohorai növendékek hazafias szellemben neveltetnek. mégis a felügyelő úr jelenlétében junius 30 án a helyszinén a tantárgyakat, a melyek és mily nyelven tanitottak, megtekintettük. Alkalma volt tehát a felügyelő urnak meggyőződni arról, a mi különben hivatalosan már constatáltatott, hogy a szügyi ev

---

E hegyhát éjszaki oldala — amint meglátjuk majd, ha a tetőre érünk — fenyves erdőség, melybe a madárkák — mintha a vándorlás törvényének azzal is eleget tennének, — télre mind odaköltöznek.

Legalább az előbb emlitett erdészek azt állitották, hogy télben a fenyvest a szajkók, rigók, verebegyek s más többféle madárkák épen úgy felviditják hangos csicsergésükkel, mint nyaranta a bükkerdőt.

A fénylő pont, mit messzünnen láttunk, az alább megismertetendő kisded faluczka temploma, melynek harangjai Tihany neveztetes harangjait utánozva, a bércszoportozatokon végig futva, pompás harmóniumban elhallatszanak a boszu, erdős völgyekbe le, imára vagy isteni tiszteletre szólitva az öserdők szénégetőit s másféle foglalkozásu lakóit.

De ime itt vagyunk a hegytetőn Bérczfalván.

III.

Bérczfalva (Viszoká) 33 egész, s két fél-fél családból áll.

Hogy miért nem számitom a két fél családot egy egésznek? — persze t. olvasóink nem tudják elképzelni, csak legalább mielőtt meghallgatnák az embert, ki ne mondják fölötte itéletüket, hogy t. i. fél család nem is existál, s hogy aki még azt sem tudja hogy két fél egy egészet képez; sohse menjen a bőrzére játszani, se matyikus pályát ne válasszon.

Lássák, kérem, az olyan családot, a melynek feje nincs összeszektisítve feleségével, mai nap még csak fél-fél családnak szabad vennünk a törvény értelmében.

Ilyen fél-fél családot tett pedig Bérczfalván a tisztelendő ur kedves gazdaszszonyával; mert nem voltak összeesküdve.

Egészen másként van az az állatok országában. Ott nem nézik az emberek, vajjon a kakas összeszve van e eskettetve tyúk asszonyságokkal? még is a természet törvénye szerint, egy családnak veszik familiáját. Igy van a majom, róka, farkas s más állatok családjaival is.

Nem tudom, a legközelebbi népszámlálás alkalmával a népszámláló ügynökök miként feleltek meg ez ügyben a törvény szigorának? De én őszintén és nyiltan bevallom, hogy ha én népszámláló ügynök voltam volna: sem a tisztelendő atyuskának, sem semmiféle „ágyra járó" (minist. hivatalos értelmezés) agglegény uraimékat kedves életük párjával egy családnak nem vettem volna.

Szerencsére tehát, hogy nem voltam népszámláló ügynök.

Most már csak elhiszik t. olvasóink, hogy Bérczfalván az én felfogásom szerint, csakugyan 33 egész és két fél fél család lakik.

Minden csekély száma mellett is e községnek elég nagy kiterjedésű határa van, melynek — elbeszélésünk idejében 2/3 da erdőség s csak 1/3 da mivelhető terület volt.

De ha a község belsejéről, a családokról kezdtem beszélni, illő, hogy folytassam is. Külsejéről majd később.

Ezen 33 családot ugy ismertem, mint a gazdatiszt ismeri béreseit, kikkel egy udvaron lakik,, kikkel naponta érintkezik.

Ismertem tehát Lőváry Pannit, ismertem Tégláss Gyurit és Miklóst is.

Ha többször nem, okvetlenül öttször évente megkellet látogatnom e családok mindegyikét.

Atyám kántortanitó lévén Bérczfalván, fizetése 58 frt 46 kr. készpénz és szabad kolduláss volt. Épen mint a nekeresdi uradalom gazdatisztjének a szabad lopás. 12 pmérő feles (roza árpa) gabna, 300 □ ölnyi területe szántóföld, 150 □ ölnyi rét, 12 kocsi gallyfa és a mennyit elgyűz magának az erdőről (saját hátán) hordani.

Épen mint a póstás czigány bére egy pár feje lés csizma, és a mennyit elgyűz mezitláb járni.

De miért hozom én ezeket fel itt? gondolja bizonyosan sok t. olvasónk.

Azt is megmondom. Először, hogy megismertessem a szabad kolduláss fizetés módját s másodszor hogy ez által a kegy ur — királyi kamara — nagy dicsősége tünjék ki.

Kötelessége volt t. i. a bérczfalvai kántortanitónak karácson, húsvét, pünkösd és egyház napján házról házra egy mendikás kiséretében énekelve járni s ezért járt a mendikás abrakos tárisznyájába egy karaj kaláes, az ő markába pedig jobbágytól két garas, zsellértől egy garas, s azonkivül egy üveg pálinka, vagy egy pohár bor. A mi hol készügyben volt.

(Folyt. köv.)

dekanátus 16 ik iskolájában a mohorai ev. tanitó azok között foglal helyet, kik a magyar nyelv tanitásában a legnagyobb eredményt mutatták, a mennyiben a hittanon kivül minden más tantárgy kizárólag magyar nyelven tanittatott.

Midőn tehát az önérzetében sértett tanitó érdekében az allattomos rágalmazó alaptalan vádaskodását, mint rút bűnt, jelezem, egyuttal megragadom ez alkalmat Raisz János mohorai tanitó urat, mint oly hazafias és szorgalmas napszámosát a hazának a közönség előtt bemutatni, ki az elmult tanévre a kör összes tanitóinak A.-Bodonyban megtartott tanitói értekezletén az e körben kiosztani szokott ösztöndij oda itélésével kitüntettetett. Ennyit az igazság érdekében

Szügy 1881. julius 3-án

Wladár Viktor
ev. lelkész, alesperes.

Kétszáz forint ajándék évenként B.-Gyarmaton 1881 évi julius hó 4 én tartott adókivető bizottság ülésében, alólirottnak évi tiszta jövedelme 600 frtról 800 frtra emeltetett, kihallgatatlanul minden előleges értesités vagy idézés nélkül.

Midőn megjegyzem, hogy jövedelmem nagy részét képezi a föld jövedelem, melytől az adót kötelessége szerint az egyház pontosan fizeti, kijelentem komolyan és határozottan e föld jövedelmén kivül minden egyéb papi jövedelmemet a t. adókivető bizottságnak 600 ftért eladom s nagy hálával fogadom ezen rám nézve igen előnyös javadalmazást. Szedesse be tehát magának összes érintett s megadóztatott jövedelmemet, s igy számitása szerint évenként 200 mond kétszáz forint nem megvetendő összegü tiszta nyereséget lesz.

Végül a tisztelt adókivető bizottság azon nagy hangú állitását „hogy Szügy tudomás szerint egyike a legnagyobb parochiáknak" igaznak vallom én is, amennyiben, hogy szórványos kiterjedésére és terhes papi végzendőkre csakugyan egyike a legnagyobbaknak, „de nem papi jövedelemre". És ha „nagy", legnagyobb abban, hogy Nógrádmegyében adóját legpontosabban fizeti, s végrehajtót nem ismer.

Szügy 1881 julius 10 én

Wladár Viktor
ev. lelkész.

Hirek.

A b.gyarmati kiállitás, mely f. hó 24 étől e hó végéig tart, igen élénk mozgalmat idéz elő, mi bizonyságára annak a tanúsága, hogy az ipar iránti érdeklődés ma már sokkal nagyobb, mint ennek előtte volt. Mi, akik közvetlenül résztveszünk ezen mozgalomban, részrehajlás nélkül állithatjuk, hogy a b.-gyarmati iparosok által kiállitott tárgyak a szorgalom, és a haladás olymérvű eredményei, melyek örömmel tölthetik be minden jó gondolkozású magyar ember kebelét. Az itteni kiállitás bizottságok által szervezteik, s mindenesetre úgy, hogy a látogató közönség nem csekély élvezetet találjon e kiállitáson. A tárgyak megvételére már e kiállitáson is megtehetők az előjegyzések. Felhivjuk tehát úgy a városi, mint a vidéki közönség figyelmét, s felkérjük, hogy e kiállitást tömeges látogatásával támogassa. A legnagyobb köszönyre mutatna az, ha a t. közönség ezen mozgalomban legalább közvetve nem venne részt.

A debreczeni kiállitás érdekében a b.-gyarmati végrehajtó bizottság f. hó 15 én ülést tartott, Reményfy József elnöklete alatt. Ezen ülés főbb határozatait sietünk a t. kiállitókkal azok fontossága miatt tudatni. Ugyanis ebtározva lőn, hogy a t. vállalkozók által készitett ipartárgyak átvétele holnap f. hó. 18-án veszi kezdetét. Az átvétel ideje naponta d. e. 10—12 ig és d. u. 2—4-ig. A tárgyak péntekig vagyis f. hó 22-éig beszállitandók, azontul nem fogadtatnak el, mivel már a helybeli kiállitás érdekében pénteken és szombaton az ipartárgyakat az végből kiküldött bizottság összerendezni kivánja. A tárgyak átvételével Chikán Mihály úr bizatott meg, ki az átvett tárgyakról az illető átadónak elismervényt ad át. A helybeli kiállitás mint már jeleztük a polgári iskola rajztermében fog mentartatni és kezdetét veszi e hó 24 én, s tart julius végéig. A végrehajtó bizottság tagjai közül napibiztosok választattak, kik felváltva, mindennap ketten fognak közre működni a kiállitáson. A beléptidij igen olcsóra, 20 krra szabatott, s e tekintetben csak az iparos segédek és tanonczokra van kivétel, kik 10 krért tekinthetik meg a kiállitást, melyre a közönség figyelme külön fali hirdetményekkel is fel-fog hivatni. Ez alkalommal meg alakittatott a biráló bizottság is, melynek állandó tagjai az elnök és á végrehajtó bizottsági tag, nem állandó tagjai pedig az ipartárgyak minősége szerint két két szakember. — A pénztár kezeléssel Karlik János úr lett megbizva. Hogy mily érdeklődés nyilvánul ezen kiállitás iránt, tanusitja az is, hogy Ipolyságról is küldtek tárgyakat. Névszerint Hussai ipolysági czipész egy pár orosz lack czizmát és egy pár keztyűtör czipőt küldött be, mely méltán dicséretére válik üzletének.

Ösv. Lang Hummer Franciska nevelő intézetében a zárvizsgák f. hó 11-én nagy számú közönség (szülők, tanügybarátok) jelenlétében tartatott meg. — Ezen intézet, mely városunkban a nőnevelés terén 27 év óta becsülettel megállta helyét, ez évben is oly eredményt mutatott fel, mely méltán kiérdemli a város és a közel vidék további hathatósabb pártfogását. A tanerők igen válogatottak s mindentekintetben biztositékot nyujthatnak a szülőknek arra nézve, hogy gyermekeik nevelése jó kezekre bizatott. Az intézet tulajdonosnője, özv. Lang-Hummer Franciska asszony, ki a kézimunka tanitásában párját ritkitja, ez évben is közel 300 kézimunka tárgyat (a házi ipar köréből is) állittatott ki tanitványai által. Az egyes tantárgyak jobbára Chikán Mihály és Kemény Gábor tanárok által tanitattak, kik mint elismert szakerők, az eredményből itélve, ezen intézetben is érvényesitették képességüket és szorgalmukat. A német nyelvet ez idén Dochnal Karolina k. a. tanitotta, ki már mint az angol kisasszonyok volt intézetében is alkalmazott tanitónő, szép és megnyerő modoráról, jóbánásmódjáról, ezen kivül a nyelvekben való jártasságáról eléggé ismeretes. A franczia nyelv és a zongora tanitása nem bizathatot volna jobb tanerőre, mint Cholnoky Mariska kisasszonyra, ki magyar születése léttére franczia hévvel tanitotta a dicső franczák nyelvét, és nem nagyitunk, midőn azt állitjuk, hogy Cholnoky Mariska franczia vizsgája az összes hallgatóság (közttük a franczia nyelvet teljesen értő egyének) előtt a legnagyobb tetszésnek örvendett. Az intézetben összesen 9 tanerő alkalmaztatott, a növendékek száma ez évben 48 volt. Midőn ez intézetet még egyszer ajánljuk az érdekelt szülők figyelmébe, még annyit jegyzünk meg, hogy ez iskola tanoszközeire nézve mindinkább szaporodik, s most is már annyira fel van szerelve, hogy a 6 osztály egy nő bevégzett nevelésének teljesen megfelel. A jövő tanév szeptember 1-én veszi kezdetét.

Az országos nőipar kiállitásra folytatólag következő tárgyak lettek bejelentve: Lang Hummer Franciska leánynevelődéjéből: egy kép (Lorelcy) szines hímzés egy asztalteritő Canavás, keresztbimzés; egy csipke kendő; egy himzett párna. Weisz Salamonné két pár czérna harisnyát, s leánykája ifj. Weisz Vilma egy szines selyem pénzerszényt, Pribil Antalné pedig egy gyöngyhimzésü antigue poharat állit ki. Weisz Salamonné és leánya kézimunkáikat egyszersmind a kiállitás sorsjáték nyereménytárgyai szaporitására oda ajándékozták.

A zselyi fürdő kitünő gyógybatása messze vidékekről is mint Nyitra, Tiszovnyik, Kezeg, folyvást vonz állandó vendégeket; a b.-gyarmatiak közül pedig sokan ugy használják a fürdőt, hogy az irodai órák zárlata után este felé kimennek s megfürödve s kedélyes társalgást üzve, az éjszakát bérszobáikban töltik; másnap pedig reggeli fürdő után visszatérnek a városba üzletük folytatása s hivatalok betöltése végett. Az uj vendégházban a szobák kitünően bizonyultak be, szárazak és nappal kellemesen hűsek. A fürdő évad Zselyben ugy mint általán ez évben mindenütt tulajdonképp most vette igazi kezdetét, aki tehát megrongált egészségét helyre állitani s munkában kifáradt kedélyét fölfrissiteni óhajtja, csak önmagával teszi jót, ha siet a zselyi hatalmas kanadai nyárfák alá Sósár üdvös forrásait használni. Az uj bérlő kitünő és olcsó konyhát tart, a legtisztább zamatu borral szolgál vendégeinek.

Méhész részvénytársaság. Vasárnap f. hó 10-én B.-Gyarmaton d. u. a Némethy Kálmán féle kertben Angyal Államérnök ur lakásán a bgyarmati méhészek értekezletet tartottak egy B.-Gyarmaton a Némethy féle kertben felállitandó méhlak (pavillon) iránt. Ezen méhlak 60 Dzierzon Berlepsch féle köpüből állana. Ezen értekezleten elhatároztatott, hogy e czélra részvénytársaság alakittatik, s a méhlak felállitási költségeinek fedezésére 40 darab 20 frtos részvény kiboczájtatik. Ezen részvényekre a befizetések havi 1 ftos részletekben fog teljesittetni. A méhlak ezen az őszön felállittatik, nemkülönben a rajzáshoz szükséges köpük összel beszereztetnek, ugy hogy a méhek tavaszkor munkájukat akadálytalanul megkezdhessék. Az értekezleten a 40 darab részvényből 29 darabot következő méhészek vettek át: Molnár József, Szücsy István, Perkinko István, Angyal József, Vágner István, Horváth Gyula, Tapolcsányi Ferencz, Molnár István, és Adamovszky Rezső. Hogy az értekezleten mir[illegible]ért a részvények 3/4 része csupa praktikus méhész által megvétetett, annak jele, hogy tapasztalásból bizalommal viseltetnek ezen társulat iránt, s biztos és a befektetett tőkéhez aránylag nagy jövedelemre számitanak. Mihelyt a részvények mind eladatnak, alakuló közgyűlés fog tartanti. A kik ezen társaságban részvényt birni óhajtanak, forduljanak Adamovszky Rezsőhöz, a kinél az aláirási ív van. Méhészeti egylet alakitása azért tartatik felesleges[illegible] mert az életbeléptető nógrádmegyei gazdasági egyesületnek úgy is lesz méhészeti szakosztálya.

Városi közgyűlés tartatott f. hó 16-án a kaszárnya ügyben, melyről jövőre.

A helybeli állami népisk. segélyalapja javára rendezett sorsjáték eredménye: Elárusitott sorsjegyek utáni bevétel 191 frt 60 kr. Vásárolt nyereménytárgyak és vegyes kiadások utáni kiadás 40 frt 60 kr marad 150 frt 90 kr. Ebez visszamaradt és julius 4-én a városházán elárvereztetett tárgyakért bejött: 6 frt 27 kr, tesz összes tiszta jövedelmet 157 frt 17 krt mely összeg az alaphoz csatolva gyümölcsözés végett takarékpénztárilag van elhelyezve Ez alkalommal, amidőn kedves kötelességnek tartj[illegible] az czévi értesitőinkben is nyilvánitott hálás elismerésünket ismételni, itt mély köszönetet mondunk első sor[illegible] városunk és a vidék hölgyienek, mint akik csak[illegible] kizárólagosan minden magasztalást felülmuló nemes érdeklődésel járultak a sorsjáték e fényes kerekéhez, a sorsjegyek értékesitésével és a szebbnél szebb nyereménytárgyak adakozásával; továbbá a nagy közönségnek, mely intézetünk iránt annyi tiszta humanus érzéstől vezérelt figyelmet is érdeklődést tanusitot, ehez bátrak vagyunk azon bizodalmat kötni, miként a tisztelt közönség e jótékony alap felvirágzását ezentul is pártolni fogja. Kemény Gábor igazgató.

Lapunk 26 ik számában közölt öngyilkossági esetre következő felvilágositást és bővebb tudomást vettük: „Entlicher József volt férjemet halála előtt csak két hónapja hogy elhagytam merő kényteleségből (tehát nem több évvel mint irva volt); mert ő már természeténél fogva is ideges és izgatott véralkattal birt és még azt fokozta naponta a szeszes italok mértéken felüli ivásával egész a dühödésig oly annyira, hogy agyonlövéssel, gyilkolással és megfojtással fenyegetett. Belátva azt, hogy ha e dühös, vad emberrel még tovább is maradok egy házban, kiteszem magamat a végveszélynek, arra határoztam el magamat, hogy végképen elhagyom, amit teljesitettem is. Azon nap, amidőn volt férjem öngyilkos lett egyre hordatta a bort és többek társaságában azt elfogyasztván, mámoros állapotban követte el az öngyilkosságot. Tisztelett el Ipoly kis Kér, julius 6-án özv. Entlicherné, Marschal Bózália.

Pajor István úrnak a mult számban közölt „tanügyi" czikkéből, a III-ik osztály felemlitése csak sajtó hiba folytán maradt ki, s igy Vágner István tanitó urnak, ki a III-ik osztályt vezeti, azok közé soroláss, kik az állami elemi iskola növendékeivel ez évben is sikeres vizsgát adtak, nem mellőzéséből történt.

Gazdászat.

Csérhát vidékének, illetve e vidék gazdaközönségének f. évi juliusbó 4-én érdekes napja volt.

A gazdasági szakismereteikről előnyösen ismert Világhy testvér urak érintkezésbe téve magukat Cloyton, Schuttleworth és Nicholson F. W. gépgyár gépekkel, a fenti napon a most felszinen levő s a gazdasági téren valóban fontos vivmánynak mondható hármas ekékkel próba és versenyszántást rendeztek.

A mondott napon reggel 8-tól 10 óráig a fogatok végtelen sora szállitotta az érdeklődőket, Hébalomra Világhy Mihály úr házához, hol is első teendője volt a biráló jury megválasztása.

Az egybegyült gazdaközönség az elnökség vitelére a gazdaság és sport terén annyiszor s oly jelesen elnöklő Br. Podmaniczky Gézát kérte fel, bizottsági tagokul megválasztattak: gr. Degenfeld Lajos, Dessewffy Ödön, Fáy Béla (versegi) Nedeczky Géza, Negró Adolf, Podhorszky Pál, br. Podmaniczky Levente, Rolff Camill és Segesváry Jenő urak.

A verseny 10 óra után Világhy Mihály és Nándor urak Palotás pusztáján megkezdődött 4 ekével. Cloyton és Schuttleworth czég kiállitott 2 ekét a budapesti igazgatója M. Rose által képviseltette magát, Nicholson úr személyesen volt jelen a versenynél.

A verseny 10 órától délután 4 óráig tartott, a jury határozottan a Nicholson czég egyik ekéjének (L. M. 1. jelű) itélte oda, könnyü kezelése, jó fordितása, de legkivált az aránylag legcsekélyebb vonó erő szükséglete miatt, a mennyiben ez a dynamometer jelzése szerint 240 kilogrammot tőn, mig a Cloyton és Schuttlewort ekék vonóerő szükséglete 335 klmm.

Kijelentette a jury, hogy a Cloyton és Schuttleworth-féle hármas ekék a föld jó keverésére a magház előtüntetésére, de tőkép a szilárd szerkezetre nézve teljesen kiálják a versenyt, a Nicholson ekékkel, de a nagy vonóerő szükséglet a gazdára nézve e fontos positio, a Cloyton és Schuttleworth ekéket a Nicholson félék után helyezi.

Délután 4 órakor Világhy Mihály úr béhalmi házánál gyűlt össze ismét a mintegy 40 tagból álló társaság, hol a kedélyes és dús lakománál, a pezsgős poharak csengése közt a toasztok árjában nem hiányoztak az élénk óhajok, vajha mielőbb megszülethetnék egy cserkát vidéki gazdasági egyesület, mely szinte hivatva lenne kiállítások, kisérletek, versenyek stb. rendezése és szemecsere által, hazánk mint par excellence agricol állam anyagi és szellemi felvirágzására közreműködni.

N. A.

Nyilttér.*)

Nyilttérül a „Nógrádi Lapok" tisztelt olvasóihoz.

(Folyt. és vége.)

Most áttérhetek Karlik János sokat emlitett kérvényének általa a kézirat elé vitt ortografiai, grammatikai és logikai hibáira és az állitólag általam elkövetett hibákra. Miathogy saját kijelentése szerint ortografiai hibával a kézirat szerzőjét utalni nem akarja, azokra ő is a feledés fátyolát borítom, de a többire nézve hasonlót nem tehetek.

Lássuk tehát azon grammatikai hibáit melyeket igazolni igyekszik.

1. „A váltó a lejáratkor az elfogadó által nem rendezettetvén..." Ebben az m fölösleges, helytelen és a nyelvérzéket sérti, mert három névelő egy rövid mondatnak egy mérhen ösze nem halmozható akkor, midőn a főnevet kihagyásával, a mondat szabatosan kifejezhető. Különben meggyőződhetik erről bárki, a kézirat szerint Apáthy István által hitelmi magyarsággal szétegészett 1876 évi magyar váltótörvény 17 és 23. §§-aiból, hol a váltó elfogadás végetti bemutatásáról és az elfogadó fizetési kötelezettségéről lévén szó, a törvény szövegében „lejáratig" és „lejáratkor" a mondat közepén névelő nélkül használtatnak.

2. „Ha azt az elfogadó nem rendezné, azt én fogom teljesiteni." Itt meg van ugyan a feltétel, de hiányzik a terminus, a mi pedig lejárt rendezetlen váltónál, a visszkereti jog rövid idejű elévülése mellett, igen lényeges dolog, különösen Karlik Jánosnál, ki váltója rendezésére engedett egész havi határidő alatt egy lépést sem tett, sőt a beperesités után is egy hónapnál tovább hagyta azt rendezetlenül.

3. „... hogy a váltó beperlését további intézkedésig tegye függővé." Ez helytelen és értelmetlen, mert hiányzik benne azon czélnak vagy intézkedés, melytől a beperlés függővé tetnék. Helyes volna a mondat, ha „intézkedéstől" irattatott volna „intézkedésig" helyett, mely esetben azon értelem volna annak tulajdonitandó, hogy a váltót mindaddig be ne perestem, mig az igazgatóság arra vonatkozólag további utasitást nem ád.

Már most lássuk az általam elkövetett állitólagos grammatikai és ortografiai hibákat:

1. „Függesszenő fel." Van szerencsém bemutatni Karlik Jánost mint akadémikust. Szerinte „függesszenő fel" roszszul van irva, mert a m. t. akadémia helyesirási szabályai értelmében „függesszenő fel" irandó. Vegyük elő az akadémia nyelvtudományi bizottsága által Budapesten 1877-ik évben kiadott 30 lapból álló, a magyar helyesirás elvei és szabályai czimű füzetet és irjuk le ide 12-ik §-ának 2-ik bekezdését, a mint következik: „De a képzés és ragozás alján támadt kettősös esetében kettősen irjuk le a kétjegyű betűt is; ... így a ragozásban is: öccse, gonoszszal, veszélylyel, vesszőszőn, hiszszük, nem pedig: öccse, gonoszszal, veszélylyel, vesszőszőn, hiszszük." Hogy Karlik János a m. t. akadémia helyesirási szabályait nem olvasta, annak nem ő vagyok oka, de ha ő, ki egész életében alig olvasott valami nagyon sokat, legfeljebb kalendariumot, nyelvészeti kérdéseket fejteget, melyekhez, sicut figura docet, annyit ért, mint „asinus ad lyram," akkor nagyon indokolt azon jóakaró tanácsom, hogy Karlik János töltse idejét inkább mezőzéssel és vakolással, mint irással!

2. „A beperesitést tartsa függőben" vagy „függesszenő fel" helyesen van irva, mert mindkét kifejezésnek értelme az, hogy a már megkezdett törvényes eljárás egyelőre abbanhagyassék. A váltónál nem a kereset beadásával kezdődik a törvényes eljárás, hanem már az oratolással, mely törvényes cselekmény a visszkereseti jog fentartásának nélkülözhetlen feltétele.

3. „A Népbank ügyésze." Ezt hibának találja Karlik János, miből megint csak az tűnik ki, hogy emlékezete és tudománya rövidebb a hajánál. Mert e lapok 26-ik számában a Népbank szót, a mondat közepében, e maga irta helyesen nagy betűvel, de ugyanott még többször hibásan kis betűvel is. A Népbank, mint kereskedelmi czég tulajdonnevére akár a mondatot kezdő névelő után, akár máskor, mindig nagy betűvel irandó, mint például: A Hansa (biztositó intézet) vagy a Patria (biztositó bank) stb. Különben, mint a Népbank bizgó részvényese, talán annak alapszabályait is olvashatta, melyeknek 11. 26. 31. 34. §§-ai így kezdődnek: A Népbank stb. Még a Népbank alapszabályaiból is részben kipótolhatná Karlik János azt, mit iskolakényszer nem létében, annak idejében az elemi iskolában megtanulni elmulasztott.

4. „Ortografia" és „grammatika" Karlik János szerint hibásan vannak irva, bár fülhegyével mégis is hallotta talán, hogy a meghonosodott idegen szókat, kivált ha magyarosan ejtjük ki, magyarosan is szokták irni, mint: ortografia, filozóf, mizantróp, mení stb. orthographia, philosoph, mizanthrop geole stb. helyett. De akár az illető idegen nyelv, akár a magyar nyelv betűrendszere szerint, mindkét esetben helyesen irnok. Ellenben az akadémia vagy grammatika szókat Karlik János módjára académiának és grammaticának irni, feltétlenül hibás, mert mindkét szó a c betűt nem tartalmazó görög nyelvből származván, akár az görög, akár a magyar nyelv betűrendszerét elfogadva, csakis grammatikának meg akadémiának irható, a mint hogy ez a magyar t. akadémia nyelvtudományi bizottsága által kiadott füzetüket füzet 16-ik lapjának 4-ik sorában található. A doctor szót pedig, melyet latin hangzásánál fogva magyarban és németben kivétel nélkül a latin betűrendszer szerint irnak, senki sem irja doktornak.

5. „A váltó oly csekély összeg." Ez szerintem hibás, mert, habár a váltó pénzt képviszi még sem pénz az tulajdonképen, mint inkább szigorúbb alakú kötvény. Különben nemzetgazdasági érvekkel nyelvtani hibát elpalástolni nem lehet, és hogy a váltó nem pénz, azt Karlik János váltóival könnyű bebizonyitani.

Néhány szóval még azon kérdéjelre is ki kell terjeszkednem melylyel állitólag kötségbe vonlam, hogy Reményfy igazgató úrnál vagy Karlik Jánosnál 222 fatra elég fedezet találtatik. A mi Reményfy urat illeti, nem ismerem ugyan vagyoni viszonyait, de szívesen elhiszem, hogy gazdag ember, mert ellenkező esetben, két pénzintézet részvényeseit alig emelték volna fel őt a nagyobb vagyoni függetlenséget is feltételező igazgató állásra. De jogi szempontból véve a dolgot, Reményfy az a kérdésen váltókövetelés behajthatóságáért csak az esetben lett volna felelős, ha Karlik János, a neki május 23-ig engedett határidőn belül fizetésképtelenné vált volna. Ezen határidőn tál Reményfy úr felelősége megszűnt, a kérdőjel tehát rá nem vonatkozhatott. De a ki elfogulatlanul átolvasta a jellemzetű kérvényt, meggyőződhetett arról is, hogy a kérdőjellel még Karlik János fizetésképességét sem akartam kétségbe vonni. Egyébiránt kár az olyan egyénségeknek, kik hónapokig rendezhetőnek hagyott váltóikat is csak újabb váltókötelezőnek képesek kifizetni, kiknek váltóit Herzfeld László úr kinálja, kár mondom az olyan firmáknak hitelképességőket olyan feszhangon demonstrálni. Qui nimium probat nil probat.

Azzal is védolt Karlik János, hogy az ipar iránt kellő tiszteletet nem tanusitok. Ellenkezőleg, nagy jelentőséget tulajdonitok a hazai iparnak, melynek derék képviselői becsülésére válnak a magyar társadalomnak. De szánalomra és mosolyra készteti, ha látom, hogy némely iparos, a mesebeli felfuvalkodott béka módjára, gyönge erejét mennyire túlbecsüli és mennyire erőlködik kézzel-lábbal, saját jelentéktelen és semmitmondó személyének a tiszteletreméltó ipar szóval némi jelentőséget tulajdonitani.

Ad vocem „batyus zsidó." A ki ismer tudja azt is, hogy ki vagyok és váltam; a kik pedig Karlik Jánost ismerik, azoknak lehetetlen meggyőződve nem lenniök arról, hogy Karlik János, ha véletlenül zsidónak születtik, észtehetségeivel és ismereteivel batyus zsidónál többre, semmi esetre sem vihette volna.

Végül kijelentem, hogy csak a legrégebb esetben lesznek rábirható az ügyben újra felszólalni.

Dr. Berczel Henrik.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő
Horváth Danó.

Hirdetmény.

Studhalter J. A. mérnöknek van szerencséje ezennel tudatni, miszerint a t. cz. földbirtokos urak és gazdasággal foglalkozók kényelmére Losonczon is állandó raktárt rendezett be, hol mindenféle gazdasági eszközök és gépek örökösen vagy kölcsönképen beszerezhetők; ugyan ő gépek felszerelését és javitását eszközli a nagyobb mennyiségű gabna kicséplését elvállal.

HIRDETÉSEK.

EREDETI
RANSOMES, HEAD & JEFFERIES

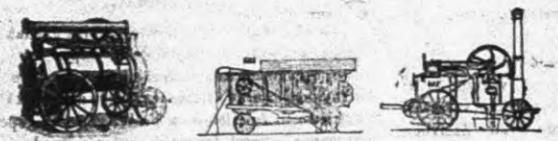

GROSSMANN J.
vaczi körút 76-ik szám alatti BUDAPEST az ostr. államvasút pályaudvar közelében

Eredeti Hofherr | Eredeti Jefferies.

Eredeti Mayer
Tessék a gyári jelvényt kivánni.

Eladó birtok

nógrádmegyei Berczel-Fogacsi és Becske községek határaiban, két tagban, Vácz hoz, B. Gyarmathoz, valamint Apaj-szántói rassti állomáshoz egy állományi távolságra, a B. Gyarmat sziráki országútban.

A két tag, mely jó szántóföldekből, rét, erdő s legelőből áll, mintegy 500 magyar hold terjedelmű, igen egyforma nagyságú, melynek felerésze szántóföld, ¼-ad része erdő s legelő, ¼-ad része 2-szer használható rét és szőlő, mind a kettő elvan látva cselédlak, istálló, juhakollal s rakodóval, Berczelen a községben szilárd anyagból épült urilakház zsindely alatt, alatta pincze, 5 szoba, konyha, élés és cserép alatti magtárral, szivattyús kúttal, borház, s pinczékben. Van hozzájá Berczelen és Becskén regále jövedelme évenként 160—200 frt o. é., malom s kőszénbánya bér, arendalis házak jövedelme mintegy 100 frt

A birtok jelenleg haszonbérben van, a regálét kivéve, fizettetik tőle 2000 forint, az adója 320 frt. Ára 46,000 forint — Bővebben értesülhetni felőle Pongrácz Tivadar földbirtokos úrnál, lakik: B.-Gyarmaton.

Birtok haszonbérbeadása.

B.-Gyarmat szomszédságában fekvő Patvarcz község határában — drahi puszta és Tráza községbeli részbirtokokkal — szántóföldben 963, rétben 364, legelőben 333, s igy összesen 1660 holdat tevő földbirtok — a szükséges és jókarban levő gazdasági épületek és felszerelvényekkel, ragale-joggal, a folyó évi november hó 1-ső napjától több évre, teljes biztositék lekötése mellett haszonbérbe adandó. A feltételek megtudhatók Patvarczon, alólirtnál.

Özv. br. Pongrácznő, Simonyi Sarolta.

3-2

HIRDETMÉNY.

A balassa-gyarmati takarékpénztár tulajdonát képező „Iszakovics"-féle ház emeleti lakosztályai tartozmányaikkal f. év október hó 1-től szabad kézből bérbe adatnak.

B.-Gyarmaton, 1881. évi julius 9-én.

3—2 *A b.-gyarmati takp. igazgatósága.*

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék László nál B.-Gyarmaton, 8181.